

Předmět: Teorie a dějiny fotografie a nových médií III, IV
Přednáší: Mgr. Anna Vartecká

Sylaby:

1. Světová meziválečná avantgarda

1.1. Nová věcnost ve fotografii

- americký velkoformátový verismus: *Paul Strand, Edward Weston, Imogen Cunninghamová, Ansel Adams, Walker Evans*

- Německo (Neue Sachlichkeit): *Karl Blossfeldt, Albert Renger-Patzsch, Walter Peterhans, Helmar Lerski, August Sander*

1.2. Bauhaus a německá avantgardní fotografie

– *László Moholy-Nagy, Walter Peterhans, El Lisickij*

1.3. Sovětská avantgardní fotografie

- spjatost s filmem (Ejzenštejn, Pudovkin, Vertov), časopisy, montáže, *Alexandr Rodčenko, Gustav Klucis, Boris Ignatovič*

2. Československá avantgardní fotografie

2.1. Devětsil, obrazové básně, typofoto: *Karel Teige, Toyen, Jindřich Štyrský, Jaroslav Rössler*

2.2. Konstruktivismus a nová věcnost: *Josef Drahomír Růžička, Jaromír Funke, Josef Sudek* (do 1945), *Jaroslav Rössler, Karel Plicka, Josef Ehm, Tibor Honty*, Aventinské trio (*Alexander Hackenschmied, Ladislav Emil Berka, Jiří Lehovec*), filmová tvorba A. Hackenschmieda

2.3. Abstrakce – konstruktivistická: *Jaromír Funke, Jaroslav Rössler, František Drtikol* a imaginativní: *František Hudeček, Miloš Koreček, Miroslav Hák*

3. Dadaismus a surrealismus

3.1. Fotomontáž – dadaistická, konstruktivistická, surrealistická, agitační

- *Hannah Höchová, John Heartfield, Alexandr Rodčenko, Man Ray, Herbert Bayer*

3.2. Dadaismus ve světové fotografii

- *Christian Schad, Man Ray, Max Ernst, Raoul Hausmann*

3.3. Surrealismus ve světové fotografii

- *Eugène Atget, André Kertész, Man Ray, Herbert Bayer, Maurice Tabard.*

3.4. Česká surrealistická fotografie

- *Jindřich Štyrský, Jaromír Funke, Karel Teige, Jindřich Heisler, František Vobecký, Václav Zykmond, Miroslav Hák*

4. Počátky moderní fotožurnalistiky

4.1. Časopisy: *Berliner Illustrierte Zeitung, Münchner Illustrierte Presse, Arbeiter Illustrierte Zeitung, Weekly Illustrated, Life, Look, Picture Post, Ogoňok, SSSR na strojke, Pestrý týden*

4.2. Francie: *Jacques-Henri Lartigue, André Kertész, Brassai,*

4.3. Německo: *Erich Salomon, Felix H. Man, Tim N. Gidal, Wolfgang Weber, Alfred Eisenstaedt, Martin Munkácsi*

4.4. USA: *Helen Levitt, Lisette Model, Weegee*

4.5. SSSR: *Max Alpert, Alexandr Rodčenko, Boris Ignatovič, Arkadij Šajchet*

4.6. Československo: *Pavel Altschul, Karel Hájek, Václav Jirů, Jan Lukas*

5. Sociální fotografie 20. - 30. let

- 5.1. u nás: *Lubomír Linhart, Rudolf Kohn, Oldřich Straka*, výstavy sociální fotografie
- 5.2. Německo: AIZ, *John Heartfield, August Sander*
- 5.3. USA: ojedinělé pionýrské projevy ve tvorbě Lewise Hinea a Jacoba Riise; Farm Security Administration - *Roy Stryker, Walker Evans, Dorothea Langeová, Ben Shahn, Arthur Rothstein* a Fotoliga – *Aaron Siskind, Helen Levittová*,
- 5.4. Anglie: *Bill Brandt*

6. Druhá světová válka a reportážní fotografie

- 6.1. *Robert Capa, David Seymour (Chim), Margaret Bourke-Whiteová, Eugène Smith, Dmitrij Baltermanc, Boris Kudojarov, Michail Trachman, Max Alpert, Arkadij Šajchet, Galina Saňková*
- 6.2. osvobození a čeští fotografové: *Zdeněk Tmej, Oldřich Straka, Karel Ludwig, Václav Jirů, Václav Chochola, Karel Hájek*

7. Poválečná humanistická fotožurnalistika

- 7.1. Agentura Magnum, výstava Lidská rodina, časopisy Life, Look, Time: *Robert Capa, Henri Cartier-Bresson, George Rodger, Werner Bischof, Eugene W. Smith, David Seymour (Chim)*
- 7.2. Newyorská škola fotografie
– *Helen Levittová, Liset Modelová, Weegee, Diana Arbusová, Robert Frank, William Klein*

8. Reklamní a módní fotografie

- 8.1. Meziválečná česká reklamní fotografie
– *Jaroslav Rössler, Josef Sudek, Alexandr Hackenschmied, Jan Lukas*,
- 8.2. Meziválečná módní a reklamní fotografie
– *Adolf de Meyer, Edward Steichen, Cecil Beaton, Alexey Brodovitch, Man Ray, Erwin Blumenfeld, Maurice Tabard, Martin Munkácz*
- 8.3. Pováleční fotografický portrét ve světě
– *Yousuf Karsch, Arnold Newman, Philippe Halsmann, Cecil Beaton, Richard Avedon, Bill Brandt, Irving Penn, Diana Arbusová*
- 8.4. Poválečná reklamní a módní fotografie ve světě
– *Martin Munkácz, Erwin Blumenfeld, Irving Penn, Richard Avedon, William Klein, Helmut Newton, David Bailey*

Doporučená literatura:

- S. Hulick, *Photography: 1900 to the Present*
- L. Hlaváč, *Dejiny fotografie*, Martin 1987
- Vartecká, A.: *Ven ze stínu /Vybrané kapitoly z dějin fotografie 1918-1955/*, FUD UJEP, Ústí nad Labem 2005
- N. Rosenblum, *A World History of Photography*, New York 1989
- J. Anděl, *Vybrané kapitoly z dějin fotografie*, 1978
- D. Mrázková, *Příběh fotografie*, Praha 1985

- J. Szarkowski, Looking at Photographs, MoMA New York
- Císař, Karel (ed.): Co je to fotografie? Herrmann & synové, 2004
- Newhall, Beaumont: The History of Photography from 1849 to the Present Day, Museum of Modern Art New York, 1964
- Anděl, Jaroslav: Česká fotografie 1840-1950, Příběh moderního média. Kant, Praha 2004
- Birgus, V. a kol.: Česká fotografická avantgarda 1918-1948, Kant, Praha 1999
- Sontagová, S.: O fotografii, Paseka, Praha 2002
- Tausk, P.: Dějiny fotografie II, Interpretační hlediska, SPN, Praha 1984
- Frizot, M. and col.: New History of Photography, Könemann, Köln 1998
- Silverio, R.: Postmoderní fotografie, AMU, Praha 2007